

Patarei ja Lennusadama ala mahulise planeerimise ideekonkursi põhikomisjoni lõpp-protokoll

Toimumisaeg ja koht

16. oktoober 2007, kell 15.00 – 17.00, Tartu mnt 85, Tallinn, Riigi Kinnisvara AS

Osalejad

Žürii esimees: Andrus Väärtnõu (Riigi Kinnisvara AS)
Liikmed: Margus Sarapuu (Eesti Justiitsministeeriumi esindaja)
Laila Põdra (Eesti Kultuuriministeeriumi esindaja)
Arvo Rikkinen (Tallinna Linnaplaneerimisameti esindaja)
Andres Alver (arhitekt, EAL)
Andres Levald (maastikuarhitekt, EAL)
Ülar Mark (arhitekt, EAL esimees)
Ekspertid: Aivar Lenk (Eesti Justiitsministeerium)
Sekretär: Kalle Komissarov (arhitekt, EAL)

Põhikomisjoni liikmetest puudusid Dr. Jüri Soolep (arhitekt, EKA arhitektuuriteaduskonna dekaan, EAL) ja Dr. Panu Lehtovuori (arhitekt, SAFA). Mõlemad eelnimetatud põhikomisjoni liikmed on eelnevalt edastanud kirjalikult oma seisukohad ja tööde järjestuse, mida komisjoni töös ka arvesse võeti.

Päevakord

1. Patarei ja Lennusadama ala mahulise planeerimise ideekonkursi võidutööde järjestamine ja ettepanekute tegemine auhindade väljamaksmiseks.
2. Põhikomisjoni märkused ja ettepanekud.

Otsustati

1. Patarei ja Lennusadama ala mahulise planeerimise ideekonkursi võidutööde järjestamine ja ettepanekute tegemine auhindade väljamaksmiseks.

Põhikomisjon otsustas 7 poolthäälega (hääletusest ei võtnud osa Dr Jüri Soolep ja Dr Panu Lehtovuori) kinnitada Patarei ja Lennusadama ala mahulise planeerimise ideekonkursi tööde järjestuse ja auhindade väljamaksmine alljärgnevalt:

Koht	Märgusõna	Preemia
1. koht	Kolm õuna	I. preemia, 385 000 EEK
2. koht	Põhi	II. preemia, 220 000 EEK,
3. koht	Kompass	III. preemia, 165 000 EEK
4. koht	Icon	Esimene ostupreemia, 85 000 EEK
5. koht	Vermona	Teine ostupreemia, 85 000 EEK
6. koht	Dura Lex Sed Lex	
7. koht	Ring Ring	
8. koht	Ano	
9. koht	Palast der Gerechtigkeit	
10. koht	Laht on Lahe	

2. Põhikomisjoni märkused ja ettepanekud

Põhikomisjon asub seisukohale, et konkursile esitatud ideekavandite hulgas ei ole ühtegi ideekavandit, mida saaks ilma täiendamata ja muutmata realiseerida. Sellest lähtuvalt on vajalik realiseerimiseks väljavalitavat tööd täiendada ja muuta arvestades käesolevale protokollile lisatud põhikomisjoni liikmete 1. kuni 3. koha auhinnaga auhinnatud ideekavandite osas tehtud märkusi ja ettepanekuid.

Lisaks soovib põhikomisjon kohtuda realiseerimiseks välja valitava ideekavandi autoritega pärast lepingu sõlmimist, et edastada põhikomisjoni liikmete täiendavad ettepanekud lahenduse täiustamiseks ja muutmiseks.

.....
Andrus Väärtnõu
Koosoleku juhataja

.....
Kalle Komissarov
Protokollija

Põhikomisjoni liikmete allkirjad

.....
Margus Sarapuu

.....
Laila Põdra

.....
Arvo Rikkinen

.....
Andres Alver

.....
Andres Levald

.....
Ülar Mark

Väljavõte Patarei ja Lennusadama ala mahulise planeerimise ideekonkursi põhikomisjoni protokollist nr 4

Kolm Õuna

A. Väärtnõu - Meeldivad uued planeeritud mahud angaaride ja Patarei vahel ja staabihoone kõrvale, kuid need ei pruugi meeldida Tallinna Kultuuriväärtuste Ametile. Justiitshoone maht ei arvesta tingimustes määratud kõrgusi, mis toob kaasa selle, et kui hoonet madalamaks teha väheneb ehitusmaht veelgi. Ja samas on ehitusmaht juba praegu selles töös kõigist töödest kõige väiksem. Justiitshoone suurus on nii suur, kui ta on perspektiivne maksimaalne suurus, kuid samas ei ole see vajalik, sest justiitshoone tulevane laiendamine võib toimuda ka mitte samas mahus vaid naaberhoone(te) arvel.

M. Sarapuu - Kui see võistlus on planeeringuline ja linnaehituslik, siis justiitshoone arhitektuurivõistluse jaoks on see töö kasutatav. Siin pakutud hoonestusalale saaks mahutada kõigi viie väljavahitud töö arhitektuursed lahendused, tõsi väikeste modifitseeringutega. Elufunktsiooni lisamine tekitab kahtlust. See töö on kõige potentsiaalsem edasiseks tööks.

L. Põdra - Positiivne on angaaride ja patarei vahele on uus maht pakutud, kuid ta võiks olla väiksem, paviljonilaadne hoone. Patareihoone kasutus ideena tore, kus paiknevad linnaelanikke teenindavad väiketööstused, nagu pagar. Ja inimesed saavad sellest läbi jalutada. Üldine märkus on et samad voorused, mis on võistlustöös Põhi, annaks sellesse töösse juurde lisada ja nii saaks sellest arenemisvõimelise lahenduse. Või kui võtta Patarei ümbruse lahenduse võistlustööst Vermona ja justiitshoone ümbruse sellest tööst, siis saaks hea lahenduse.

A. Rikkinen - Linnaehituslik struktuur on paigas, kuigi teepoolsed mahud, mis kahekorruselisest plaadist välja kasvavad on liiga väikesed. Selge ja loogiline planeering, väljakud moodustavad selge struktuuri koos hoonestusega. Haljastust on samuti pakutud ja on mõeldud et justiitshoone ümber ei oleks kõle väljak. Sadama paviljon on kohane, jättes ka vaated Patareile ning angaaridele. Võiks nihutada ka sadamakai poole.

A. Alver - Nad tajuvad selle koha loogikat, kuid neil ei ole teada vasakpoolse ala areng ja selle tõttu nad päris hästi käituda ei oska. Kohtumaja lahendus on küllaltki paindlik ja sisehoovide ning hoone osadega saab teha ka suuri saale ning seda saab edasi arendada. Kui maja plaani vaadata on see muidugi totalitaarne. Lõunakülje väikesed klotsid on hea mõte, mis ei lõika kohtuhoonet teest ära. Angaare ümbritsev ilus, puhas, tühi väljak ei ole halb ning Patarei ja angaari vahele hoonemahu pakkumine on ka põhimõtteliselt õige. Looduselementide äärmiselt tundlik käsitlemine on selle töö tugevus, mis Kalamaja kontekstist lähtudes võikski mere poole jätkuda. Patarei kujundamise vastu pargiks ei ole mul ka midagi. Sümbolväärtusena pole pakutud lahendusel veel seda jõudu, mis tal võiks olla. Linnadisaini on ta teinud küll põhiliselt loodusega kui mitte halvasti. Tegemist on arenemisvõimelise tööga ja kui siit tööst midagi eraldi välja tuua siis just looduskeskkonna läbilahendamise tundlikkus, mis võiks ka selles piirkonnas nähtav olla.

A. Levald - On mõelnud õigetes kategooriates, et hoonetel peab midagi ümber olema ja inimene peaks ennast hästi tundma ka hoonetest väljas, mitte jätta kõik lagedaks väljakuks. Samas on maastikuline mitmekesisus nii nende tugevus kui ka nõrkus, sest nad on soovinud palju asju siia juurde tuua, mis pole piirkonnale omased.

Ü. Mark - Selge ja lihtne idee. Inimeste ligipääs alale Kalamaja ümbersõidutee poolt pole loogiline. Inimeste liikumine läbi bussiparkla pole funktsionaalne, see on käe järgi ilu tegemine. Rannapromenaad ei ole sidus.

P. Lehtovuori - Realistlik ja selge töö, kuid tal on samad probleemid kui töödel: Palast der Gerechtigkeit, Ring Ring, TangibleUTOPIAS ja Laht on lahe- ehk viib justiitshoone teest kaugele. Mõningaid avaliku ruumi teemasid saaks edasi arendada.

J. Soolep - Teen ettepaneku mitte välja anda 1.kohta, kuna ükski vaadeldud töödest ei ole minu arvates osanud lahendada linnaehituslikke ülesandeid, mida konkreetne võistlus küsib ja eeldab. Mitte ükski töö ei ole vaadeldud linnaruumi jätkuvana kesklinna mererannast kuni Kopli poolsaare lõpuni. Sellele linnaruumile ei ole erinevatel põhjustel leitud ka naaberobjektidega siduvat planeeringulist lahendust

vesilennukite andaarist ja tulevast justiitshoonest. Ka nende tööde puhul, kus on omane käsitusvahendite adekvaatsus ja mitmekesisus, mida eeldab olemasolev keeruline situatsioon. Kuna linnaehituslik lahendus ei ole rahuldavalt läbi töötatud, siis annaks esimene koht märku justkui sobivast lahendust, millest soovitan komisjonil hoiduda. Teisele kohale soovitan töid Kolm Õuna ja Põhi. Mõlema linnaehituslike ideede edasiarengust võiks loota teatud planeerimisalase tegevuse algeid.

Põhi

A. Väärtnõu - On keskendunud ala logistikale ja läbipääsudele. Arvestab enamike tingimustega, mis me oleme ette andnud, välja arvatud torn idaküljes. Etteantud teedestruktuur võimaldab jagada mahtu ja saada erinevad etapid arenduseks. Meeldib, et on pakutud ka maapealset parkimist.

L. Põdra - Planeeringuline idee arvestab tähtsamate linnaehituslike liikumissuundadega. Kogu parkimine on maapealne. Justiitshoone lahenduse maht on mõistlik ja langeb angaaride suunas. Sadamahoone on sobilikus asukohas kultuuriministeeriumi huvidest lähtuvalt.

A. Rikkinen - Juurdepääsule hoonetesse on palju tähelepanu pööratud, teedevõrguga üle pingutatud. Kui võtta, et autoga peab pääsema kõigi hoonete juurde, siis võiks unikaalhoonete vahel olla õueala liiklusmärk. Siis saaks autoga sõita jalakäijate alale. Praeguste ringliikluste ja parkimise lahendus alla arvestust, kuigi üks läbiv tee, mis arvestab ka naaberarendusega on hea. Hoonestusalad tekivad aga suvalistest joontest ja väljakud on kaootilised.

A. Alver - Sidemed muu maailmaga on tal kõige paremini paigas. Piirkonna urbanistlikku poolt ja urbaanset tekstuuri on ta kõige paremini tajunud. *Urban design*'i on suhteliselt vähe tehtud ja seegi on kesiselt esindatud. Töös on pakutud ka üks kõrge maht, mis on vastuolus muinsuskaitseliste nõudmistega, kuid ta märkab lähedal paiknevat kuivdokki ja on sümbolväärtusena hea. Hoonete morfoloogia on halvasti ja väljakute ruumid ka ei meeldi.

A. Levald - Teedevõrk tundub kohati juhuslikuna ning linnaruumi ja maastikulisuse seisukohalt on töö nõrk.

Ü. Mark - Selle tööga saab edasi minna. Kui muuta ära maaalused parklad ja säilitada teedevõrgu, mis võiks ju toimida, jääb ideest kõige enam alles. Sadamahoone on väga õiges asukohas. Hoonete kujusid ei maksa üldse vaadata ja teede täielik segadus angaaride juures.

P. Lehtovuori - Võistlustöö pakub ainsana välja võimaliku ja linnaliku skeemi ja tänavavõrgu. Kuigi visandlik, annab töö asjakohase lähtepunkti detailplaneeringule ja maakasutusele. On võetud arvesse võistlusala külgnevat ala (Noblessneri kvartal). 90-kraadine parkimine sõidutee ääres on viga mida saab siiski lihtsalt parandada. Justiitshoone ja angaari merefassaad ei tohiks olla samal joonel, et väljendada monumentide erinevust (otsetõlge: morfoloogilist vabadust). Üldine planeeringu skeem on hoogne, kus jaotusteede võrk annab parema juurdepääsu justiitshoonetele. See on parem lahendus, kui töödes kus on hoone viidud Kalamaja ümbersõidu teest lihtsalt eemale. Arhitektuuriliselt on lahendus tüüpiline Eesti viimase aja neo-modernism, mis võiks antud juhul siiski töötada. Siiski on võistlusala üldine karakter/ kuju nõrgalt lahendatud.

Kompass

A. Väärtnõu - Kardan, et autorid on kindlad selles väljapakutud hoonete kujus. Kuid kui seda ala vaadata hoonestusalana siis sobib kui saab sealt paar teed läbi teha ja hoonestust tükeldada etappideks. Hoonete praegune sügavus on liiga suur, mis tähendab sisehoove ja see vähendab pinda. Hoone arhitektuuri ei hinda.

L. Põdra - Üldine idee on lennukas. Uudne on sadamahoone ja restorani lahendus. Meeldivad ruumiliselt erilaadsed avalikud ruumid ja saar on ka tore idee. Promenaadi kitsendamise pole põhjendatud.

A. Rikkinen - Selge struktuuriga kontseptsioon. Tekivad 2 konkreetset väljakut, mis avavad vaated angaarile. Kõhedust tekitab totaalne maht, mis on üles tõstetud. Sissepääs pole just esinduslik. Totaalne maht hakkab konkureerima vesilennukite angaariga. Kuna tuleb ka majakonkurss, siis praegu

tuleb eelkõige vaadata avaliku ruumi ja suletud ruumi paiknemist. Ilmselt annab hoone kaheks teha ja normaalne tänav koos sissepääsuga tekitada.

A. Alver - Tekitab võõrandunud ruumi. Tohtu suur väljak, mille ääres on tohtu *office*. Tahaksin sellises kliimas ja põhjarannikul eriti olla natuke varem majade vahel. Nad taipavad, et peavad siit edasi minema ja sümbolväärtuse koha pealt mängib see töö kõige rohkem kaasa. Jõuline sümbol - merele minek ja teravad nurgad. Samas linnadisaini koha pealt teeb väga kahtlasi samme ja pole väga tugev.

A. Levald - Tugevuseks on põhja-lõuna suunaline avaliku ruumi ühendus, nagu üldplaneeringus ette nähtud. Alleena seda kujundada on aga liiga totaalne ja primitiivne.

Ü. Mark - Selge ja lihtne idee.

P. Lehtovuori - Üks vähestest töödest, kus on pakutud originaalseid mõtteid justiitshoone arhitektuurile. Kuigi see hoone on täiesti üledimensioneeritud, siis ruumilisi ideid saab kasutada väiksematel kruntidel nagu on määratud töös Põhi. Kaldseintega hoovid ja maht, mis kasvab angaaridest põhja poole on paljulubavad. Avatud ruum hoone all on üledimensioneeritud, kuid kontseptsioonina saab arendada ka realistlikumalt. Võin ette kujutada uhket hoonet nendest reeglitest, kasutades valget kivi, metalli, puitu ja teisi kõrgekvaliteetseid Eesti ehitusmaterjale (mitte roostes plekki). Selge skeem, tugeva ideega justiitshoone ja ärihoonetele (üks parimaid töid sellest lähtekohast) + laiem kontaktvööndi skeem. Sadam ja Patarei ning angaaride vaheline ala nõrgalt lahendatud. Liiga vähe mõtteid avalikule ruumile. Justiitshoonele pakutud sümboolne väärtus on teine teema. Robustne superstruktuur pole ilmselt ideaalne.